

[Indenrigs- og boligministeren.]

højt, at jævne mennesker ikke har råd til at bo i det nye byggeri. Det er ganske naturligt, at man, således som befolkningen gør det, må koncentrere alle sine bestræbelser om at få en lejlighed i det af restriktioner regulerede huslejemarked for ældre ejendomme. Følgelig går det, som det er gået ved denne lejlighed, at debatten kommer til at samle sig om disse to spørgsmål: byggeomkostningerne og den forskellighed i huslejeniveau, som udviklingen har medført. Hvad nu det første, nemlig byggeomkostningerne, angår, fremhæves det af mine kritikere, at jeg intet har gjort for at holde byggeomkostningerne nede. Det forekommer mig, at denne tale er urimelig, og jeg synes også, den tyder på, at man ikke har gjort sig nogen synderlig anstrengelse for at sætte sig ind i, hvad jeg sagde om det spørgsmål, da jeg sidst havde ordet i det høje ting for nogle få dage siden. Nu må man nemlig huske, at hele denne debat føres på et ganske tilfældigt valgt tidspunkt, da det i virkeligheden kan være overmåde svært at afgøre, om de tendenser, der er lukket op for, fører til det brugelige resultat. Som det gentagne gange er sagt under debatten — og det er noget, der må siges næsten hver gang man taler om byggeriet —, er byggeriet en langsigtet virksomhed. Endnu er byggeriet f. eks. i væsentligere grad præget af min forgængers mangel på mådehold end af den politik, jeg har ført. Kun langsomt, efterhånden som presset lettes, skifter forholdene karakter. Så langsom er udviklingen, at der endnu den 1. juli i år var 22 000 lejligheder under opførelse, nøjagtigt det samme tal, som da regeringsskiftet fandt sted, men dengang var der langt mere byggeri i gang, end man kunne overkomme. Altså har byggeriet i hele perioden fra da og frem til den 1. juli 1951, da vi havde den sidste tælling af, hvad der er under opførelse, båret præg af at være overophedet, og derfor er de bestræbelser, som er sat i gang fra min side, endnu ikke slået igennem med så stærk en kraft, at det er muligt for alle, der ikke beskæftiger sig med disse ting til daglig, at se, hvor det bærer hen.

Da der altså var altfor meget i gang, da regeringsskiftet fandt sted, var der ingen grænser for de indenlandske pris- og lønstigninger, som stammede fra, at aktiviteten var større, end landet kunne overkomme. Nu kunne man naturligvis ønske, og det er jo det, de ærede medlemmer er inde på, navnlig det ærede medlem hr. Kjærboel, at der blev sat bom for disse prisstigningsfaktorer ved hjælp af en materialeregulering.

I teorien kan det gøres gennem en materiale-regulering, altså en tilbagevenden til de betydelige restriktioner, som vi havde indtil februar måned 1950. Jeg vil gerne sætte en streg under ordene „i teorien“. Efter min mening er den logiske fremgangsmåde den, at når prisstigningernes første årsag er de indenlandske prisstigningsfaktorer spring som følge af overaktivitet, er den naturlige måde at bekæmpe den på et stykke tid fremover at udsende færre statslånetilsagn end tidligere.

Men lad os nu se lidt på den udvej, som det ærede medlems tale beskæftigede sig så stærkt med, og som han appellerede til mig om at have mod nok til at vælge, den, som det ærede medlem hr. Kjærboel var inde på, da han talte om materialereguleringens indflydelse på de gode byggeresultater i året 1949. Må jeg først sige, at i forbindelse med denne fremstilling af byggesituationen i 1949 serverer det ærede medlem en aldeles rørende historie, der skal bortforklare, at materialereguleringen, som altså efter hans opfattelse var det eneste brugelige instrument, blev ophævet i hans ministertid. Jeg har hørt denne historie før, men indtil nu har jeg ikke villet beskæftige mig med den. Jeg har ærlig talt skudt den fra mig, fordi den forekommer mig egnet til at berøve det danske folk det billede, det har dannet sig af det ærede medlem hr. Kjærboel. Jeg håbede derfor, at det ærede medlem ville gå i sig selv og opgive den uden min hjælp, men jeg har håbet forgæves. Historien går ud på, at det ærede medlem som boligminister af mig blev tvunget til at ophæve materialereguleringen. Det nyttede kun lidt, siger det ærede medlem i sin sidste tale, at jeg som lægmand protesterede overfor den trænedede nationaløkonom.

Hvad i alverden er det for en uformuenhedsattest, det ærede medlem skriver til sig selv? Som boligminister burde han jo ikke have bøjet sig for oppositionen, heller ikke for mig, hvis han mente, at det, oppositionen ville, stred mod den politik, han anså for at være rigtig. Ophævelsen af materialereguleringen skete under det ærede medlems ansvar som minister. Jeg for mit vedkommende vedstår gerne min del af ansvaret for beslutningen, men den daværende minister, det nuværende ærede medlem hr. Kjærboel, skulle have mod nok til at gøre det samme. Det er dog for sølle, at den stærke smed nu er i færd med at flygte fra ansvaret for sine egne gerninger. Den myte, det ærede medlem er ved at sende ud i verden, klæder ham ikke. Da jeg